

Opus poeticum

Jan Škrdlík

Tajné kódy ve verších (2011)

OBSAH:

Tři vstupní meditace o tichu

I.	3
II.	4
III.	6

Opus poeticum

Opus poeticum	9
Prefatio	10
Fabula rusticae	11
Perex primus	12
Cantus primus	12
Perex II	14
Cantus II	14
Perex III	15
Cantus III	16
Perex IV	17
Cantus IV	18
Perex V	19
Cantus V	20
Perex VI	21
Cantus VI	21
Perex VII	22
Cantus VII	22
Perex pro Cantus explicitus	23
Cantus explicitus	23
Perex peanultimus	29
Cantus peanultimus	30
Perex ultimus	40
Cantus ultimus	40
Epilogus	42

TŘI VSTUPNÍ MEDITACE O TICHU

OBSAH ↑

uprostřed bouře zaznívá tichý hlas a promlouvá z těchto řádků

I.

Obzor, rty krvácející
 Obzor – slovo, kde začíná?
 Rudé rty líbají nebe
 Běsové cestama svýma
 odcházejí do postele
 Ach, to horko! Ach, ta zima!

Sestřička trny se stydí
 Kůň, ten vyřezaný z ticha
 znovu, posté, potisící
 kde začíná? Kde začíná?
 – měsíčním světlem posedlý
 – stříbrným opaskem vinná

Pádí po dvou svazích hory
 na ústa květinu líbá
 běží, běží, běží, běží
 – koně vyřezané z ticha
 on po hřebeni hory
 ona s přáním večer líhá
 ve vlčích mácích zaléhá
 rozestlaná louka zpívá:
 Jenom tajně! Jenom tiše!
 Dravec číhá, jelen dřímá
 Mlč už, nemluv, sestřičko má!

Ach, to horko! Ach, ta zima!
 Nemlč! Jsi tu? Zastav! Jsi tam?
 Horko zimu stíhá, stíhá
 moje tělo, co ho cítí
 před očima, za očima
 – kovářova kovadlina
 dá nám napít číši ticha

Ticho, kde jsi? Kdo jsi, ticho
 že takto na ústa líbáš?
 Ticho jenom běží, běží
 – slova vyřezaná skrývá
 – ticho po hřebeni hory
 – na ústa sestřičku líbá

II.

OBSAH ↑

V zobácích rudých skřivanů
 letí šátek cizích vůní
 Povětrím se přibližují
 úryvky slov k dračí sluji
 Sluncový západ vydechl
 svými ústy mladou růží

Sestřička byla a není
 prázdnotu si prázdno hnusí
 slova křičí, slova bolí
 tichem ticho mluví, mluví
 Letí slova, slova letí

krouží kolem, vstoupit zkusí:
Sestřičko má, otevři mi
květy vlčích máků studí
vlkodlaků rudé oči
černé drápy, žluté zuby
v peřině před tvými dveřmi
zlí ohňové trpkých chutí
– preludy, co žijí ve mně
rudou, černou, žlutou kují
zpívají o prázdnu touhy
věci – co neexistují
Sestřičko má, otevři mi
dám ti napít z mojí studny

Sluncový východ otevřel
pod očima temné kruhy
Děkuji ti, že jsi čekal
začal živý, skončil rmutný
Ráno ránem prostírá se...
Děkuju ti, děkuju ti!

Kdo jsi, milý? Kde jsi, milý?
Kde je tvoje spočinutí?
Milý jenom mlčí, mlčí
(Mlčení mu tolik sluší!)
Studny ráno koupají se

– v modrých chrpách, v temných tujích

III.

OBSAH ↑

Kyselé magma cizích vin
nesou na svých bedrech stromy
Rožně se soumrak jeřabin
v přístavu dva ohně hoří
Sladká láva vlastní viny
v klíně majáků se spojí

Sestřička trny se stydí
ve spodničce s dvojím ostřím
Stín nepopsatelné síly
běží za ní po úbočí
Stíne, stíne, jdi si, jdi si
jdi si k svatým pannám Božím!

Chvíli doufá, chvíli věří
chvíli zpívá pod obojí
nebe padá, obzor stoupá
nebe stoupá, obzor hoří
Nechce stromy, nechce vody
nechce nebe, nechce hory

Mlýnský kámen tiše přede
tiše melou mlýny Boží
Hořké magma odnášejí
na svých bedrech tiché stromy
V sladké lávě vlastní viny
rostou stromy, tečou vody

Ráno přišlo nečekaně
(sestřička své krajky strojí)
Nad krajinou, pod krajinou
rostou stromy, tečou vody
Stromy rozplynou se v nebi

vody rozplynou se v polích

Opus poeticum

tajné kódy ve verších

OBSAH ↑

OPUS POETICUM

OBSAH ↑

zde důvtipný čtenář pochopí motto příběhu

Z ulice mne někdo volá: „Juanillo!“
a člověku je tak nějak zvláště milo

A já schoulený na posteli
prožívám tíseň

kterou chápe jenom hvězdný prach
co leží v noci na horách

kde si tiše zpívá svoji píseň
a bojí se
– uklízeček

– aby ho neutřely

PRAEFATIO

OBSAH ↑

zde se čtenář dozví, jak a proč celé dílo vzniklo

Při mých pravidelných toulkách přírodou jsem narazil na neobyčejnou věc: Na úpatí jedné hory zvané prostě *Hora*, v místě, kde se polní pěšinka mění v lesní, v kořenech čerstvě vyvráceného stromu ležela krabice. Už nevím, z čeho byla vyrobena, vím jen, že přestože všude jinde už byla jinovatka, v její bezprostřední blízkosti rostla stále svěží zelená tráva, a to mně upoutalo. Zamyšleně jsem sňal víko a vysypala se hromádka hustě popsaných listů. Někdo šetřil prostorem i časem, jak vše bylo psáno písmeny malými a spěšnými. Přes velikost a nečitelnost i přes padající soumrak se ale dalo dobře rozeznat, co tam bylo napsáno – vypadalo to, jakoby inkoust byl z fosforu a nepatrně světélkoval.

Tyto okolnosti a také jakási tajemná vůně, kterou vše bylo obestřeno, připoutala mou pozornost a já jsem nemohl jinak, než všechno pozorně pročíst. Okolnosti nasvědčovaly tomu, že pisatel musí pobývat na té stejné hoře, na jejímž úpatí jsem se nacházel. Započal jsem proto pátrání, které se protáhlo s přestávkami na týdny a měsíce, ale na samém prahu léta, kdy už jsem to skoro vzdával, dosáhl jsem nakonec cíle. Nalezl jsem jej a on mi předal sdělení, které předávám vám.

Byli vlastně dva – dvojice, která bydlela v malém domku, co se ztrácí v pěšinách a který sami postavili a, jako by mne čekali, vše se obešlo bez údivu a bez obřadností. Při mých mnohých navazujících návštěvách jsem se postupně dozvídal další nejrůznější informace, které zapadaly jako chybějící střípky mozaiky na prázdná místa obrazu. Zdálo se, že ohledně publikování této knihy nepociťoval (a doposud nepociťuje) ani jeden ani druhý touhu publikování zabránit nebo naopak ho podnítit. Postoj obou k té věci jsem vlastně nikdy nepochopil, ale mohu říct, že i po vydání knihy zůstaly naše vztahy beze změny, vřelé a jedinečné jako dřív, jako by žádná tady nikdy nebyla.

Přes veškeré vnitřní bohatství celého příběhu jsem se rozhodl, že se budu ubírat cestou co největší stručnosti. Vše, co pochází ode mne, jsou pouze nadpisy, podtitulky a perexy; vše, co se týká textů původních, zachovávám v původním rozsahu a formě, která je básnická, nebo chcete-li písňová. Je totiž věcí známou, že na úsvitu lidstva lidé mluvili ve verších ...a všichni si rozuměli. Próza přišla až potom, když nastalo zmatení jazyků. Báseň je člověčí genetický kód.

FABULA RUSTICAE

OBSAH ↑

příběh začíná, slova nutí ke zpěvu

Byly písně byly
pak je zahubili
– jazyk satanášů
násilím učili
násilím učili

Bratrové velicí
na Marsu co žili
plivali na Zemi
písničky zabili
písničky zabili

Zpěvák písně zpíval
oni ho mučili
komédií z Marsu
lidi přivábili
lidi přivábili

„Však já se nebojím!
Proč bych já se vás bál?
Každému napíšu
jak jsem pryč putoval

jak jsme k Hoře putovali
písně zpívat nepřestali...”

PEREX PRIMUS

OBSAH ↑

zde už příběh skutečně začíná, začíná však ale dočista od konce

Neznámý vypravěč je vyloučen ze systému marťanské komedie, aby v důsledku pádu a šoku bíděně zahynul. Tajemná zelenooká láska ho však zachraňuje a způsobí, že přežije. Rovněž zelená příroda je zde přítomna... Hvězdy ale moudře nechává za zády; obrací se k Zemi, kterou ohmatává a vnímá rukama i nohama.

CANTUS PRIMUS

OBSAH ↑

Spadl jsem z Marsu
to byla rána!
Zírám a na mě zírá
krása dříve nepoznána
jen zelené oči lásky
poznávám

Spadl jsem z Marsu
– důsledek mé sázky
že vzpomenou na mne ti
co jsem
mezi nimi kdysi žil...

...prohrál jsem
a shodili mě z Marsu
a život proudí
do mých žil
a já poznávám Zemi
jako poprvé a v transu

Zády opírám se
o hvězdy, co třpytí se
ve větvích ořechu
rukama a nohama
proudí pravda stoletá

Život začal tam
kde opřel jsem se do mechu
a vkročil do světa
mezi hvězdami
kde rozkládá se
– moje opravdová planeta

Spadl jsem z Marsu
to byla rána!
Hledím a na mě hledí
krása dříve nepoznána
jen zelené oči
tvoji lásky poznávám...

PEREX II

[OBSAH ↑](#)

toto jsou opravdová fakta, hodná nejvyšší pozornosti

V propracovaném systému virtuální marťanské komedie, do které jsou lapeny mnohé lidské duše, existuje jedno místo, které se tvůrcům vymklo z rukou. Má tvar úzké soutěsky a říká se mu Miláček Opuštěných. Problém je, že soutěskou se lze dostat pouze směrem ven a zpátky už ne, takže málokdo má odvahu do ní skočit, protože nikdo neví, co je na druhé straně. Další překážkou je, že ostatní sice sami ke svobodě nesměřují, ale jsou naprogramováni tak, aby co nejvíc kladli odpor těm, co k ní míří.

CANTUS II

[OBSAH ↑](#)

Po hlavě vrhám se do Tvé náruče
– Miláčku Opuštěných

Je to pád
nebo skok?

Vzduch sviští kolem uší
prachové částice
odírají srdce

Pohledy Sirén
pronikají až do morku kostí
a jejich ruce
mi trhají vlasy

Má tvář je rudá
hanbou cizích nahot

hoří odrazem
zuřivých nenávistí
těch, co nechávám za sebou

Pláču pro ně, když zůstávají ve svých klecích
na opačné straně mříže

Oni si myslí, že za mříží jsem já...

Je to pád nebo skok?

Nevím...

Vím jen, že se po hlavě vrhám se do Tvé náruče

– Miláčku Opuštěných

PEREX III

OBSAH ↑

Cantus III navazuje na předchozí a mnohé vysvětluje a k přečtení ho proto doporučujeme

Existuje průnik skutečné reality do *martánské komedie*. Jedná se zejména o realitu přítomnou na obzvláště specifických místech, jejichž *genius loci* žije a nespí. *Hora proměnění* je jedním z takových míst a v básni uvedené dvě laně tam například skutečně žijí, zrovna tak, jako jsou tam přítomny sny v povětrí, které lze téměř nahmatat, a jiné k osvobození užitečné skutečnosti.

CANTUS III

OBSAH ↑

Pravou dlaní
odstrčíš stěnu
co spadne
až za obzor
do levé dlaně
popadneš nekonečno

V pokoji
v pokoji – v komnatě
kde slunce vane
z dáli
do dáli

Kde paprsky světla tečou
od časů
až do časů

Kde zpívá skřivan
co vetře ti je
do vlasů

Dlaněmi dotýkáš se
cizích světů
co nejsou cizí

V tvém nitru raší
stébla trávy
co léčí a jsou ryzí

Tvůj spánek
hlídají dvě
laně hlídací

Hlídají sen
co se stále
navrací

A provází tě
od nevidím
do nevidím

PEREX IV

OBSAH ↑

k vykročení směrem k budoucímu je nutné rozloučit se s předchozím

Aby se básník dostal dál, je třeba se rozloučit. Po vyslovení slůvka „sbohem“ vidíme, kolik vězňů tím osvobodil. Když vykročí po uvolněné cestě směrem k *Hoře*, čeká ho veliké překvapení. *Hora* je sice jedna, ale má tři vrcholy.

CANTUS IV

OBSAH ↑

Zamával jsem
a něco ve mně se sevřelo

...a já vím, co to bylo...

– křídla stehlíků, brhlíků, křídla ledňáčků
které jsem kdysi nakradl a zavřel do zlaté klece
kterou nosím uvnitř

Zamával jsem na rozloučenou
a všechno to ptactvo zalapalo po dechu
když má třesoucí se ruka vykreslila do vzduchu -
naše „sbohem“

Hledám po kapsách
zrezavělý zlatý klíč
Rychle otevřít to vězení!
Pustit vězně aby zpívali!

Pustit je
tím ránem
tím šerosvitem
tím polospánkem okolo

Nechat je letět přede mnou
až tam, co se vynořuje
má trojklaná hora

Jeden kopec
ale tři vrcholy

Je přede mnou
Je nade mnou

Za prvním kopcem
novoluní

Za druhým
spí slunce v peřinách z mlhy

A za třetím se pomalu otáčí
bělostný kosočtverec našeho dětství

Tam dojít – to něco znamená
Ten překročit – to se už podobá zázraku

A ten zázrak se stal!

Vítej dobrodružství nového dne!!!

PEREX V

OBSAH ↑

rozloučení se s předcházejícím vedlo k osvobození sama sebe

Tím, že se básník osvobodil od vlastnění lidí i věcí, osvobodil i sám sebe. Svět se mu stal zahradou, která, čím míň ji vlastnil, tím víc mu byla hřejivým místem k životu. Tento stav a tento prostor přeje vzniku vztahu s dalším člověkem.

CANTUS V

OBSAH ↑

Procházíš zahradou
procházím zahradou

Tajemná a krásná
krásná a tajemná

zahrada
co po naší chudobě
jak po klouzačce
dávných jarních omylů
sklouzla až do srdce

A ty...

Procházíš zahradou
která není má

A já...

Procházím zahradou
která není tvá

Čí asi je?

Dobrá otázka pro zářivou snídani
kdy v horkých sklenicích
tají ledy

a paprsky
– se těší na nás dva

PEREX VI

OBSAH ↑

o tom, že život na Marsu a život na Hoře jsou jako nebe a peklo

Za života v marťanské komedii nemohl člověk udělat nic pro to, aby byl tvůrci a vládci systému přijatelný ve své pravé podobě. Oproti tomu na Hoře proměnění stačí, aby byl člověk tím, kým je.

CANTUS VI

OBSAH ↑

Jak smutné večery mívají
obchodníci s odpuštěním!

Na jejich stánky padá prach
a tlačí je k zemi...

* * *

To ty, lásko!

Jako holubice letíš
do svahu Hory

Jako nůž, když roztíná
stránky Knihy
abys v ní našla
to pravé slovo:

MILOST

PEREX VII

OBSAH ↑

cesta ke svobodě vede ke vzniku nového života

Básník zjišťuje, že tady není sám. Malý dům uprostřed pěšin na *Hoře* je obydlen blízkými bytostmi. Nejen srdce básníkovo se plní láskou.

CANTUS VII

OBSAH ↑

Prachem slunečnic
 prodírám se
 když ustelu si na dně tvého srdce
 tam
 kde je vlhko
 a teplo
 a ticho
 ve tvých pulzujících
 rudých peřinách

V těch peřinách spí naše dítě
 co okouzlí tě hřívou ze slunce
 a odpuštěním
 překrásných západů
 divokých vlčích máků...

To dítě spí v malém domku
 co se ztrácí v pěšinách
 tam
 kde odpouští se neposlušnost
 a ze spaní volá:
 Miluji tě!
 a my ozvěnou – milujeme...

PEREX PRO CANTUS EXPLICITUS

OBSAH ↑

perex i Cantus explicitus vysvětlují naposledy, co je třeba k vykročení

Vykročení do života stojí v cestě ďábel. Ze všeho nejvíce nenávidí, když lidé žijí to, co je opravdové. Lidské emoce přímo nesnáší. Zastráhuje lidi, přemlouvá je a svádí a realitu nahrazuje sny o věcech, které nejsou a nikdy nebudou. Rozorání a pohřbení těchto neuskutečnitelných snů společně s deštěm slz vytvoří půdu, v půdě vyrostou obilí a z obilí se upeče Chleba. Jakmile je Chleba upečen, ďábel prohrává.

CANTUS EXPLICITUS

OBSAH ↑

Viditelně se to tady někomu nelíbilo

A přitom jsem si myslel
že o tom hrobě nikdo neví
Jen to slunce
A stromy kolem
A pole
A krajina
Před těmi se to opravdu zatajit nedalo

Odhrnul jsem rýčem trochu země
A tam jsem je všechny dal
– mé sny

Viditelně se to tady někomu nelíbilo
– to pohřbívání snů

A setmělo se
A kameny ztratily své tisíc let staré slzy
A kdesi ve vesmíru se pohnula jedna hvězda

To by byl poprask na všech hvězdárnách!
Kdyby to někdo zjistil!

Jenže hvězd je tolik, člověče!
Kdo by si všimnul jedné?

Ale já ano
Byla to přece má veliká chvíle
Má veliká radost

Viditelně se to tady někomu nelíbilo
– ta má veliká radost

Všechny stromy se sehnuly ve vichřici
A objevila se divoká krajina

Přemýšlím: „Byla tady i předtím?“
Jistě že ano
To jen já jsem ji před tím neviděl

Přestal jsem být slepý
– a to se nelíbí
– a to se nehodí
To proto ptáci začali útočit
Nepřáli snům věčný pokoj

Ano
Stále, když jdu po ulicích
čekám, že zpoza rohu
některý z nich zaútočí

Pak si ale vzpomenu:

Ta krajina na návrší!
Na návrší, kde se pohnula hvězda!
Jak jen jsem mohl zapomenout?

Už vím
To bude tím
že jsem dost neplakal

Ano
To je ten problém
Ale prosím, dej mi čas

A to se někomu moc nelíbí
– když se pláče
– a když je čas pro pláč
A ten příběh
Je tak slavný i tak ubohý

Je to příběh o krajině
O krajině polí a mlýnů
A skrytého soukolí vod
které přicházejí z nebe a jdou do moře

A orba se tou krajinou už pomalu blíží
tam, kde se pohnula hvězda

A to se právě někomu moc nelíbí
– když se pohne hvězda

A v tu chvíli, divná věc
Budeš se asi smát:

Stromy mi najednou začínají tykat
To je ale nádherné překvapení!

Už né takové to:
„Prosím vás, pane
jděte od nás trochu dál”

To bude asi proto
že jsem omládl
To bude asi proto
že jsem pohřbil ty staré sny
A je tu místo na nové
A stromy to vědí

A to se právě ďáblovi nelíbí
– když stromy něco vědí
Poslal na mě kalinu
aby mě sváděla svými rozcuchanými větvemi

Hej, to tady ještě nebylo!
Hej, to se ještě nikdy nestalo!

To asi proto, že ve mně umřely ty sny, to asi
To asi proto, že je ve mně najednou ten prostor
to asi

A ona si ta kalina myslí
že zapustí do mne své kořeny
Lež obalená pomíjivou krásou

„Nenamáhej se,“ říkám
„Tady je obsazeno
tady teď není místo

Jsem plný divokého severního větru
A žhavého divokého slunce
Deště, který prší tam
co pomalu vstávají semena z vlhké prsti

Inu semena totiž vstávají," vysvětluji trpělivě
„aby se přesvědčila
jestli je už konečně třetí hodina odpoledne
ale to je marné vysvětlování"

A ta prst?
Ta není jen tak obyčejná
Je bohatá na živiny
Plná mých rozoraných snů

A to se právě ďáblovi moc nelíbí
– ta prst
– a ta orba
– a ta semena

On ví, že jednoho dne
Jednu hodinu
semena povstanou
Samy se požnou a nadrtí na mouku
Samy se nepozorovaně vkradou
– pekaři na vál

Jednoho dne
Jednu hodinu
přijdu k pekaři
a řeknu: „Prosím jeden Chléb“
A najednou mi bude všechno jasné
„To je zvláštní, ta chuť
– opravdu zvláštní
Chuť tohoto jediného Chleba“

A to bude ta největší ďáblova prohra

PEREX PEANULTIMUS

OBSAH ↑

kdo následující Cantus přečte, pochopí, co jediné si zapamatovat

V předposledním zpěvu čteme mnohé detaily o celém příběhu. V zdánlivě pustých a beznadějných prostorách mezi lží a pravdou se pohybuje spousta bytostí, které nám mohou a chtějí pomoci. Jednou z nich je převozník Charón. Ten nevozí duše ze života do smrti, jak tomu bývalo dříve, ale naopak. Podzemní řeka Styx vystoupila na povrch a stala se vláhou pro obilnici sahající až k obzoru. Cestu hlídá Strom, který nedopustí, aby poutníci při plavbě vlnami obilí na křehké loďce ztroskotali. Chvilí to vypadá, že Strom v důsledku intrik pavoučích sítí zemřel, ale On pouze spal a blesk Ho vzbudil. Brána zapomnění se pomalu zavírá a je zapotřebí rozhodnout se, co si zapamatovat, než zapadne navždy do svých veřejí. Zapamatovat si je totiž možné pouze jednu jedinou věc.

CANTUS PEANULTIMUS

OBSAH ↑

Sestupuješ mezi dva útesy
dole mokré obilím
které v bouřlivých přívalech
hladí jejich okraje

A už jsi dole

Ty vlny zlatého žita
ti zaplavují nohy
Vlny žita
zlatého ve vycházejícím slunci

Kdepak je?
Kdepak je ten starý brach?
Starý brach Charón?
„Styx už nestojí za nic“
volá na mě z dálky
„Převážím tady
Vidíš to moře?
Moře obilí?
Vidíš ty milióny klasů?

Ulom jeden a dej mi ho
(Kdopak by dnes hledal zlaté větévky?)
A obolus?
Nejsem přece takový morous!

Víš“ nakloní se k tobě
„Je tady krásně
Ale mám veliký problém
Ta samota!
Nikdo sem nepřichází!
Lidé dnes běhají jen za tím
co je škaredé
Ani nevíš, jak jsem rád
že jsi tady“

Pak se zastaví
A jako nějaké zvíře větrí v povětrí
Jako nějaké zvíře nemocné podezřením
Něco se chystá?
Asi ano
Rychle se přeplav
Nečekej má lásko
Ještě je čas

A tehdy si jich poprvé všimneš
– pavoučích sítí
které obepínají tento svět
A na každé z nich
Kapička ukradené vody

Jak krásně se lesknou
Věrolomnice!
Jak hluboce se může člověk mýlit, že ano?

Zlatou větévku ani obolus nemáš
Marně hledáš po kapsách
Ještě, že je ten Charón tak přátelský
Asi se změnil
Čas každého změní
Ty tisíce let něco znamenají

Jemu opravdu věříš
když se opře do vesel
když se jeho loďka pohybuje
– vlnami obilí
– vlnami žita
– vlnami zlata
– řekou zapomnění
– mořem zapomnění
– ach neodcházej, můj sne

A kdo jsi ty?
Už nevíš
A vědělo se to někdy: Kdo jsi?
Už nevíš
A věděl to vůbec někdy někdo?
Ano, Bůh to ví!

A ty?
Proto jsi přece tady!

A ten Charón?
To je opravdu dar!
Výborný průvodce podsvětím
Kamarád na život a na smrt
I když spíše na smrt, že ano?
Ale kdo ví?
On se asi opravdu změnil
Ten starý brach

Popadne tě zvědavost
„Prosím, půjč mi jedno veslo“
A tak veslujete spolu
A Charón tě zasvěcuje
Něco takového není každý den!
Na tohleto se čeká
To jsou chvíle vzácné!

Chvíle, kdy nevíš
A pak najednou víš
To už se nemůže opakovat

A proto zanech všeho
Nech mléko překypět
Nech železo vychladnout
Přestaň ohýbat stromky
– přestože jsou ještě mladé

Tak málo je třeba!

Usedni k nohám toho, který ví

Naslouchej

Tuhle roli ti nikdo nevezme

Neodcházej

Ptáš se stromu

(vynořil se právě nad obzor)

„Jsi skutečně pouze kdesi v dálce?

Nebo vyplňuješ celou oblohu?

Jsi malý stromek bojující s větrem v pohoří Fénix?

Nebo všeobjímající Velikán ze zahrady Eden?“

Ale není čas

Už na tebe volá Charón:

„Věci se nevyvíjejí dobře!

Vidíš ty pavučiny všude kolem?

Vidíš ty zlodějky vody?“

Táhne tě za ruku

Chce, abyste se schovali

před smrtonosným suchem

v kořání černobýlů a bodláků

V kořenech je ještě trochu vláhy

V kořenech mají rostliny svá srdce

Slyšíš ta srdce slabounce tlouct?

Něco ti to připomíná

Ano, to znáš

Zní to jako vzdychání
Vzdychání kukaček
kterým se zastesklo
– po vlastních dětech

Ale ano!

Svědomí, tluč na dveře, když umírá Strom!

Svědomí, tluč na dveře!

Ať poznáme, že tu nejsme sami!
Že na druhé straně dveří někdo je!
A chce vstoupit!
Vždyť ještě chvilka zbývá

Vždyť ještě všechny ohně nedohořely
Ještě se holubicím nezavřela víčka
Ještě poslední vzácná kapka neukápla tam
– co dřímá dítě

Ještě nedopadla zpátky rybka
která z poslední kalužiny vody
vyskočila pro zlatý paprsek
– utkaný z našich vzpomínek

Ještě neuzrálo rozhodnutí
Navždy Tě odmítnout
Nebo přijmout

Vzpomínáš?
Jak jsme byli rádi
že jsme se rozhodli přijmout
v tu noc, kdy Strom vstal z mrtvých
kdy rozmetal všechny pavučiny?

To blesk ho probudil
Udeřil z čistého nebe
A na místě kde stával
se ukázala jeho černá silueta

Jaká hrůza zachvátila ty
kteří doufali, že umřel
Jaká hrůza zachvátila svět!

Ale nyní?

Už není svět ani podsvětí
– jen země s tím mořem
Už není sen ani bdění
– prostě jen bytí

Už nejsou přátelé ani zrádci
– prostě jen lidé

To vidíš jasně na tom Charónovi
I když on asi není člověk
Ale nebudme malicherní

A nejsou už úspěchy a neúspěchy
A není už den a noc
A není už spěch ani klid
– jen země s tím mořem zlatého zapomnění
– země, která také vstala z mrtvých

Ale nejkrásnější je
že místo dobrých či zlých
je tu už jen zástup dětí
Dětí, kterým nebe odpustilo
že rozlily mléko
– Mléčné Dráze

A proto neodcházej!
Neodcházej, lásko!

Přece víš, jak je to se vzpomínkami!
Kdo je nemá – jako by nebyl...

Přece víš, jak je to se snem
Vydrží jen sedm chvil po probuzení...

Co budu mít za těchto sedm chvil?
Vždyť už se zavírá brána

Rychle, co si zapamatovat?

To, jak se Charón
ten starý brach
opil štěstím a pivem
až se z toho válela smíchy celá krajina?

Ne, ne!
to není tak důležité
I když je to krásné
Pospěš si, brána se zavírá

To, jak Strom
z měsíčního svitu
počal líbezné víly
a ty čisté panny Ho chválily ve dne v noci?

Ne, ne!
to není tak důležité
I když je to krásné
Pospěš si, brána se zavírá

To, jak dobře bylo
kolik nového se stalo
kolik přátel přišlo
jak jsme se zalykali tím nádherným tichem?

Ne, ne!
to není tak důležité
I když je to krásné
Ale pospěš si
Teď už se brána skutečně zavírá!

Spíše ty děti!
Spíše to dítě
které v nás tluče na dveře
To je důležité

Dítě a dveře
Dětská ruka a klika na dosah
To je důležité

Jít a pohnout klikou
To je důležité
A kdyby nic jiného
To, že smíš!

Na to nezapomeň
Než se zavře brána

...

Vzpomínáš?

PEREX ULTIMUS

OBSAH ↑

co se zdálo špatně, je nakonec dobře a co nepřijatelné bylo, to se v dobré obrátilo

Osvobození z moci marťanské komedie osvobozuje od veškerých předsudků a od nutnosti předstírat „ctnost“ tam, kde ctnost ve skutečnosti spočívá v něčem jiném. Člověk, který „spadl z Marsu“ už nic hrát nemusí, nemusí „žehlit skutečnost“ a místo toho, o to víc, může doopravdy žít reálný život takový, jaký ve své skutečnosti je.

CANTUS ULTIMUS

OBSAH ↑

Přepadla mě báseň
 chtěl jsem smýt z těla špínu
 Přepadla mě báseň
 a já za ušima hlínu
 musel jsem žít
 musel jsem žít
 musel jsem žít život o tvém klínu

Mé zrezivělé srdce otvírá se
 nezůstává ani vzpomínka
 Vyhrožují rakovinou
 stíny mateřského znamínka
 – tajemná pouta
 ukovaná čísi vinou

Přepadla mě báseň
má chodidla políbila
milovanou hlínu
musel jsem žít
musel jsem žít v stromů stínu
musel jsem žít život o tvém klínu

Vrata mého srdce skřípou
panty křídel pláčou
když odlétám naším snem

žít, žít, žít

o tvém klínu životem

EPILOGUS

OBSAH ↑

zde je shrnut závěr a také záměr a cíl autora, jeho blízkých, tlumočnicka tohoto příběhu a všech aktérů a určitě i dalších osob, kterým byla vložena do srdce vůle žít život ne naoko ale doopravdy

Zatímco na potlesk čekají dospělí,
hraje si dítě v předsíni s anděly

Bylo to, když na svazích hor zavoněly mandloně
Bylo to, když dítě marně žadonilo „na koně“

Bylo to, když ve městě v lednu přšelo
když nikomu o slávu rozdělit se nechtělo

Kam jsme to dospěli?...

...Já odcházím, příteli
Půjdu si hrát s dítětem a

– s anděly

POSLEDNÍ SLOVA

Možná i Ty jsi součástí marťanské komedie, ale nevíš o tom. Měj oči otevřené, pozoruj a přemýšlej. Nenech druhé, aby žili Tvůj vlastní život. Oni mají žít ten svůj. Ty máš žít ten Tvůj. Buď tím, kým doopravdy jsi.

Z nalezených textů sestavil Jan Škrdlík

Vydala Art Petra Production © 2011

www.artpetra.cz

tel.: 603 520 227

artpetra@artpetra.cz